

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 271/2026-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Vierou Strakovou, advokátkou, Námestie legionárov 5, Prešov, proti uzneseniu Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Svk/53/2026 z 22. januára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 13. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho správneho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NSS“) o zamietnutí jeho kasačnej sťažnosti v správnom súdnom konaní proti rozhodnutiu Centra právnej pomoci (ďalej len „CPP“), ktoré bolo vydané podľa zákona č. 327/2005 Z. z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o právnej pomoci“). Namietané rozhodnutie NSS sťažovateľ k ústavnej sťažnosti nepriložil, je však zverejnené.

II.

2. Sťažovateľ v novembri 2019 požiadal kanceláriu CPP o poskytnutie právnej pomoci. Kancelária CPP sťažovateľa vyzvala, aby do 20 dní od doručenia výzvy predložil ďalšie doklady s tým, že ak tak neurobí, konanie podľa § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku zastaví. Sťažovateľ predložil len časť dokladov, a preto ho kancelária znova vyzvala na ich doplnenie. Sťažovateľ doklady nepredložil a kancelária CPP konanie zastavila. Na odvolanie sťažovateľa bolo toto rozhodnutie potvrdené. Proti tomu podal sťažovateľ správnu žalobu, ktorú správny súd zamietol s tým, že neboli porušené jeho práva, keďže CPP mu dostatočne vysvetlilo dôvody, pre ktoré mal dokladovať príjem manželky. Proti rozsudku správneho súdu podal sťažovateľ kasačnú sťažnosť s tým, že voči CPP

všetko splnil a CPP od neho nedôvodne a bez vysvetlenia požadovalo doklady o pomeroch jeho manželky, s ktorou mal zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov a CPP si jej pomery mohlo zistiť od iných orgánov.

3. Ústavnou sťažnosťou namietaným rozsudkom NSS kasačnú sťažnosť sťažovateľa zamietol. Poukázal na § 4 ods. 2, § 6 ods. 1, § 7 ods. 4 a § 10 ods. 1 zákona o právnej pomoci a § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku. Uviedol, že CPP doklady žiadalo dôvodne, keďže mali preukázať materiálnu núdzu sťažovateľa, ktorá sa posudzuje nielen podľa jeho príjmu, ale aj manželky tak, ako to vyplýva z § 4 ods. 2 zákona o právnej pomoci. Podľa NSS zrušenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov nevyklučuje manželku z okruhu spoločne posudzovaných osôb. Z toho NSS vyvodil, že CPP postupovalo podľa zákona, keď od sťažovateľa dožadovalo doklady, čo platí osobitne z dôvodu, že manželka nebola účastníkom konania, a preto nebola povinná CPP poskytovať súčinnosť. NSS ďalej poukázal na to, že konanie o poskytnutie právnej pomoci je návrhové, a preto sa od jeho účastníka s ohľadom na § 34 ods. 3 a § 4 ods. 1 Správneho poriadku očakáva procesná aktivita na preukázanie skutočností podstatných pre rozhodnutie (8Svk/3/2023). Vzhľadom na to, že sťažovateľ nepredložil podklady oprávnene požadované CPP, bol naplnený dôvod na zastavenie konania podľa § 30 ods. 1 písm. d) Správneho poriadku.

III.

4. Sťažovateľ opakuje argumentáciu z kasačnej sťažnosti s tým, že CPP od neho nebolo oprávnené žiadať doklad o príjme manželky, keďže mali zrušené bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. Tvrdí, že CPP a správne súdy mu nevysvetlili dôvod, pre ktorý boli od neho požadované doklady, hoci si ich CPP mohlo vyžiadať. Zdôrazňuje, že spĺňa podmienky poskytnutia právnej pomoci. Formuluje otázku, kam mu majú byť doručované rozhodnutia, keďže nemá trvalý pobyt a žiadnu adresu.

IV.

5. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá.

6. Úlohou ústavného súdu nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 382/06).

7. Okrem toho treba poukázať na povahu a špecifiká správneho súdnictva, ktorého úlohou nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy, ale len preskúmať zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy, teda preskúmať, či pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné predpisy. Správny súd nie je súdom skutkovým, ale súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutých rozhodnutí a postupu orgánov verejnej správy (IV. ÚS 127/2012).

8. Namietaný rozsudok NSS odpovedá na všetky sťažovateľom v kasačnej sťažnosti nastolené právne otázky. Závery najvyššieho súdu nie sú zjavne mylné, keďže vychádzajú zo znenia v čase rozhodovania účinného § 4 ods. 2 zákona o právnej pomoci, podľa ktorého do príjmu žiadateľa sa započítavajú príjmy obdobne ako pri výpočte príjmu fyzickej osoby na účely určenia súm životného minima podľa § 3 zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Takýmito príjmami sú aj príjmy manžela, a to bez ohľadu na to, že bezpodielové spoluvlastníctvo sťažovateľa a jeho manželky bolo zrušené. Je tomu tak preto, že táto okolnosť nemá žiaden vplyv na príjmové pomery domácnosti sťažovateľa a vzájomnú vyživovaciu povinnosť manželov. Z pohľadu materiálneho tak bolo v súlade so zákonom pred rozhodnutím o žiadosti sťažovateľa skúmať aj príjmy jeho manželky.

9. Z procesného hľadiska nie je mylný záver NSS spočívajúci v tom, že bolo na sťažovateľovi, aby na výzvu CPP predložil doklad o príjme manželky. Tento procesný prístup zodpovedá NSS uvedenému § 34 ods. 3 Správneho poriadku, podľa ktorého je účastník konania povinný navrhnúť na podporu svojich tvrdení dôkazy, ktoré sú mu známe, a § 4 ods. 1 Správneho poriadku, podľa ktorého účastníci konania spolupracujú so správnymi orgánmi v priebehu celého konania. Obdobne tento záver nie je v rozpore s osobitným procesným ustanovením § 10 ods. 1 zákona o právnej pomoci, podľa ktorého žiadateľ na výzvu centra doplní ďalšie údaje a doklady týkajúce sa skutočností rozhodujúcich na posúdenie nároku. Na tom nemení nič ani to, že CPP môže doklady zabezpečiť aj inak.

10. Neobstojí námietka sťažovateľa o tom, že správne súdy mu nevysvetlili dôvod, pre ktorý od neho CPP požadovalo doklady, hoci si ich mohlo vyžiadať. Odôvodnenie súdneho rozhodnutia má podať jasné a zrozumiteľné odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov uvádzaných účastníkom konania (I. ÚS 218/2019). Odôvodnenie namietaného rozhodnutia na tieto otázky poukazom na ustanovenia Správneho poriadku a zákona o právnej pomoci jasne odpovedá.

11. Bez významu pre posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti sú tvrdenia sťažovateľa o tom, že nemá adresu trvalého pobytu a má poštový priečinok, a otázka, kam sa mu majú doručovať rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. mája 2026

Robert Šorl
predseda senátu